

Тема: Неозначені займенники. Дефіс у неозначених займенниках.

Мета: ознайомити учнів з особливостями утворення та відмінювання неозначених займенників; сприяти засвоєнню правил написання неозначених займенників; формувати вміння знаходити неозначені займенники в тексті, їх характеризувати (визначати значення, синтаксичну функцію), розвивати творчі здібності учнів на краєзнавчому матеріалі; прищеплювати любов до рідного слова, виховувати орфографічну пильність учнів.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручник з рідної мови для 6 кл./ М.І. Пентилюк, І.В.Гайдаєнко. За ред. М.І.Пентилюк.- К.: Освіта, 2006, дидактичний матеріал, таблиця, схеми, картки.

Хід уроку

Установочно-мотиваційний етап уроку.

I. Мотивація навчання учнів.

- 1.Організаційний момент.
- 2.Оголошення теми, мети, завдань уроку.

II. Актуалізація опорних знань учнів.

Спишіть прислів'я, вставляючи потрібний за змістом заперечний займенник.
Визначте синтаксичну роль займенників.

1.Уміння ... за плечима не носить.2. ... у всьому мудрий не буває. 3. Розумний передбачає, але знає, що ... всього не знає. 4. ... Вище свого вміння не здійметься.

2. Провідмінійте займенники ніхто, ніякий. Яка закономірність відмінювання заперечних займенників? Як вони пишуться?

Завдання. Прочитати записані на дошці неозначені займенники, пояснити, як вони утворились.

Дехто, дещо, деякий, *хтось, щось, якийсь, хто-небудь, що- небудь, який-небудь, будь-хто, будь-що,будь-який, абиякий, казна- хто, хтозна- що.*

Висновок: неозначені займенники утворюються від питальних за допомогою префіксів будь-, казна-, хтозна-, аби-, де- *та суфіксів -небудь, -сь.*

2.Робота з підручником.

Виконати вправу № 433, с.240.

Запишіть займенники хтозна-хто, хто-небудь, дещо в родовому, орудному й місцевому відмінках із прийменниками. Назвіть орфограми.

Зразок. Будь-хто – будь до кого, до будь-кого (Р.в.); будь із ким (Ор.в); будь на кому, на будь кому (М.в).

3. Фізкультхвилинка „Впіймай займенника,, .

Учитель читає текст, а учні знаходять займенники, дають відповідь сплеском долонь.

-Вони були між людьми гості милі, та не прийняв ніхто їх за своїх.

-Що ти кинув у воду?

-Хлопці допомагали двом бабусям, які живуть на околиці села.

-Що там таке солодке у твоїй кишені?

-Розвідник лежав непорушно, нічим не видаючи свою присутність.

-Сорок років він обробляв велике колгоспне поле, яке простяглося від села аж до лісу.

-Мову ту, що люди рідною зовуть, ти ніде й ніколи, синку, не забудь.

-Серце, що сталося з тобою?

5. Розподільний диктант.

1 група записує займенники , які пишуться разом, 2 група - займенники, які пишуться через дефіс, 3 група записує займенники, які пишуться окремо.

Ніхто, ні в кого, де з чим, кимось,чий-небудь, будь з чим, будь до кого, будь-кого, хтозна з ким,хтозна до чого, хтозна-чий, хтозна від чого, казна з чим, абихто, аби з чим, абичий, чим-небудь, який-небудь, абищо, аби до чого, дехто, деякий, дечим, де з ким, декотрий, деяким, декого, ні до кого, ні з ким, ні з яким, нікого, нічим, ніскільки, ні з чим, ні за ким, будь-хто.

IV.Закріплення вивченого матеріалу.

Завдання. Складіть діалог на тему «Традиції нашого класу». Вживайте заперечні й неозначені займенники.

V.Узагальнююча бесіда. Підсумок уроку. Рефлексія.

Технологія «Мікрофон».

1.Які займенники називаються неозначеними?

2.Від яких займенників вони утворюються?

3.Яким способом творяться неозначені займенники?

4.Якою частиною слова є частки де, аби, небудь, будь, казна, хтозна в неозначених займенниках?

5.Коли неозначені займенники пишуться разом, через дефіс, окремо?

Домашнє завдання. Вивчити матеріал з підручника на с.241.Виконати письмово вправу № 434 (1,2).